

Kulttuuriympäristöä kunnostamalla työtä ja osaamista

**Kulttuuriympäristö kuntoon -hanke
Vuosiraportti 2012**

Marianne Hemgård, Jonatan Reuter

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

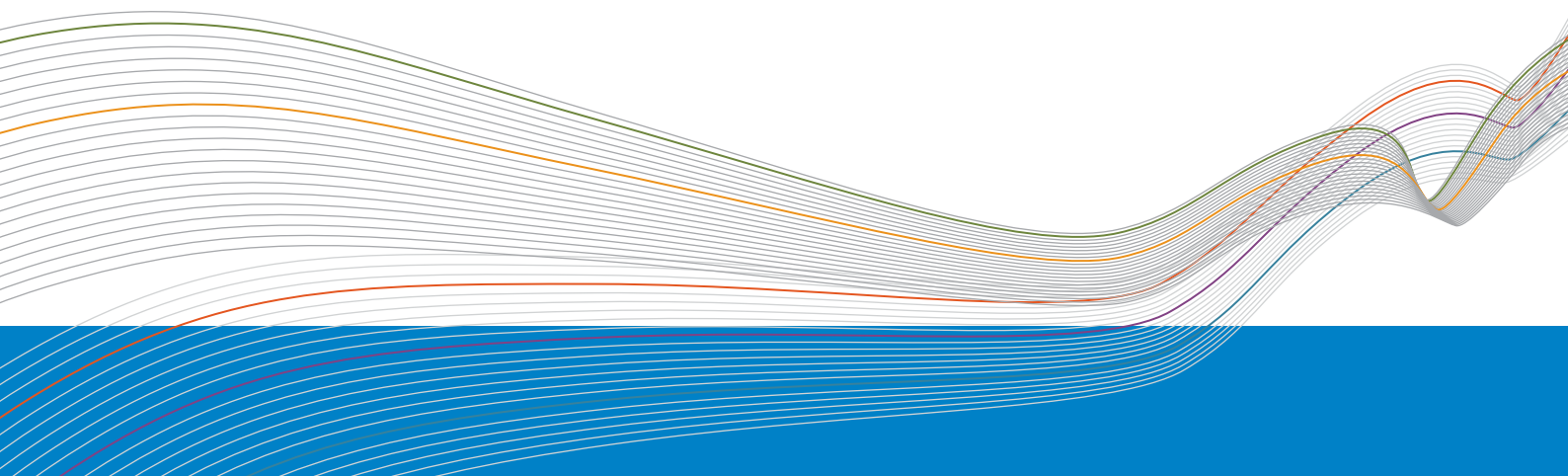

Sisältö

Hankekortti

Esipuhe

1. Hankkeen kuvaus	4
2. Hankkeen tavoitteet	5
3. Hanketoiminta Paraisilla 10.2.–31.12.2012	6
Aloitus	
Työvoimapolitiittinen koulutus	
Työjakso	
Ohjausryhmätyöskentely ja yhteistyö	
4. Hankkeen osallistujat eli työntekijät	8
5. Hankkeeseen osallistuneiden palaute	9
Hankekumppaneiden palaute	
Hankehenkilöstön palaute	
6. Hankkeen kustannukset ajalla 10.2.–31.12.2012	13
7. Korjauskohteet ja kunnostyöt 2012	13
Fredrikantuvan päärakennus	14
Fredrikantuvan tiilinen ulkorakennus	20
Fredrikantupa, puinen ulkorakennus	24
Kirkkotalli	28
Vanha kunnantupa	32
Vanha Osuuskauppa	42
Sininen talo - Åbolands Hantverk rf:n kudontatupa	48
8. Resumé av projektets förverkligande 2012	50

Hankekoodi: S11908
Hankkeen nimi: Kulttuuriympäristö kuntoon - Kulturmiljövärd ger kunskap
Rahasto: ESR
Osio: Etelä-Suomen suuralueosio
Toimintalinja: 2
Kesto aika: 10.02.2012 – 30.06.2014
Hallinnollinen tila: Käynnissä
Viranomainen: Varsinais-Suomen ELY
Toteuttaja: Curatio Byggnadsvårdsförening i Åboland rf
Turunmaan korjausrakentamisyhdistys ry
Y-tunnus: 1566879-1

13. A Toteuttajan projektikirjanpitoon tulevat kustannukset

Arvonlisävero jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Ilmoitettaviin kustannuksiin sisältyy alv.

Välilliset kustannukset ilmoitetaan prosenttimääräisenä (flat rate 17 %).

	2012 - 2014 yhteensä
1. Aineet, tarvikkeet ja tavarat	
2. Henkilöstökustannukset	116 955
3. Palvelujen ostot	12 700
4. Matkakustannukset	
5. Muut kustannukset	4 000
6. Välilliset kustannukset	19 883
Yhteensä	153 538
7. Arvonlisävero	

KUSTANNUKSET YHTEENSÄ

	2012 - 2014 yhteensä
Yhteensä	153 538

14. A Rahoitus toteuttajan maksamiin kustannuksiin

Toteuttajan projektikirjanpitoon tulevat rahoituserät

	2012 - 2014 yhteensä
1. Haettava ESR- ja valtion rahoitus ilman kohdan 14.C.9 työvoimapolitiittisten toimenpiteiden rahoitusta	115 154
2. Kuntien rahoitus	38 384
3. Muu julkinen rahoitus	0
4. Yksityinen rahoitus	0
5. Projektin tulot	0
Yhteensä	153 538

RAHOITUS YHTEENSÄ

	2012 - 2014 yhteensä
Yhteensä	153 538

Julkaisija: Curatio Byggnadsvårdsförening i Åboland rf - Turunmaan korjausrakentamisyhdistys ry

Kansikuva: Markku Simola ja Esa Kiela asentamassa uutta ilmastointihormia

ISBN 978-952-67933-0-6 (nid.)

ISBN 978-952-67933-1-3 (PDF)

Esipuhe

Kulttuuriympäristö kuntoon - Kulturmiljövård ger kunskap – hanke, jossa toimijat puhaltavat yhteisiin hiiliin.

Elämme aikoja, jolloin ei ole juuri muuta jaettavaa kuin niukkuutta. Jatkuvasti kantautuu korviin, miten työpaikkoja vähennetään ja pitkäaikaistyöttömien määrä kasvaa. Työvoimaviranomaiset tekevät parhaansa työtömyyden kurissa pitämiseksi kouluttamalla ja parantamalla asiakaskuntansa työllistymisvalmiuksia. Kunnat osallistuvat mahdollisuuksien mukaan saman asian hoitamiseen mm. työllistämällä nuoria. Yhdistämällä eri toimijoiden ja rahoittajien panostukset on mahdollisuus saavuttaa jotain suurempaa. Voimavarat yhdistävä osatekijä löytyykin usein ns. kolmannelta sektorilta.

Taloudellisesti huonoina aikoina varoja riittää vain välttämättömimpään. Kulttuuriympäristöt ja vanhat rakennukset, oli niiden omistajat ketä tahansa, ei kuulu äkkiseltään ajatellen kaikkein välttämättömimpien asioiden joukkoon. Kunnilla on omistuksessaan arvokkaita kulttuurikohteita, joitten ylläpito ja oikeanlainen hoito ei varsinkaan niukan talouden aikana ole niin hyvällä tolalla kuin tarve vaatisi, vaikka kunnossapidon laiminlyönti tulee ajan myötä huomattavan kalliiksi.

Tässä Curation johtamassa hankkeessa, jossa mukana on Paraisten kaupunki, Kemiönsaaren kunta, Varsinais-Suomen Maakuntamuseo, TE-toimisto ja Varsinais-Suomen ELY-keskus, ajatuksena on ollut kouluttaa työttömiä työnhakijoita korjausrakentamisen osaajiksi, teoriaopetuksena ja ohjattuna käytännön harjoitteluna. Kuntien osuus on työllistää osa työvoimapolitiittiseen koulutukseen osallistujista puoleksi vuodeksi. Työssäoppimisjakson osuus hankkeessa on merkittävä, sen aikana opiskelijat oppivat arvokkaita korjauskennustaitoja, ammattitaitoisen ohjaajan opastuksessa ja valvonnassa.

Tässä hankkeessa korjauskohteiksi valittiin kaupungin omistamia arvokkaita kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita. Niiden korjaamiseen kaupungilla ei ole ollut aikaa eikä sopivaa henkilöstöä ja kun korjaustarvetta ei ole tiedostettu akuutisti välttämättömäksi, varoja ei ole niitä varten ohjattu. Tämän hankkeen myötä löytyi kaupungille vaivaton ja kohtuuhintainen tapa saada kunnostettua useampi kohde.

Yhtenä kaupungin edustajana ohjausryhmässä on ollut ilo seurata hankkeen etenemistä, kurssilaisten ammattiosaamisen kehittymistä ja korjauskohteiden kohentumista.

Korjausrakentaminen on parhaimmillaan sellaista, että sen valmistuttua ei juurikaan huomaa mitään tehdyn. Vaatii hyvää muistia muistaakseen miten paikat repsottivat ennen, mutta korjaustyön jälkeen ei pitäisi erottaa.

Paraisten kohteet sijaitsivat lähellä toisiaan kolmessa vierekkäisessä korttelissa, mistä oli suuri etu työssäoppimisjakson etenemiseen. Kohteiden keskeinen sijainti oli eduksi myös hankkeen julkisuudelle. Pienet työmaat vanhan Malmin kaupunginosassa on pakostakin huomattu kaupunkilaisten taholta. Toivoa sopii, että työmaiden myötä on välitetty korjausrakentamisintoa myös laajemmin.

Hankkeen painopisteen siirtyessä Kemiön saaren kuntaan osallistujilla on täysi syy olla tyytyväisiä hankkeen ensimmäiseen vaiheeseen.

Turkka Michelsson, ohjausryhmän puheenjohtaja 2012

Paraisten kaupungin vt kaavoituspäällikkö, joka myös osallistui kohteiden restaurointisuunnitteluun.

1. Hankkeen kuvaus

Taustaa

Työllistämisen ja kulttuuriympäristön kunnostamisen yhdistämistä hankkeissa on toteutettu ELY-keskusten toimesta ainakin Keski-Suomessa ja Pohjois-Savossa ns. Yty- ohjelman puitteissa. Ajatus, että Curatio Turunmaan korjausrakentamisyhdistys ry tekisi aloitteen tämäntyyppiseen hankkeeseen ja toimisi päätoteuttajana lähti ELY-keskuksen Alueiden käytön yksikköpäällikkö Anna-Leena Seppälältä.

Pitkän miettimisen jälkeen yhdistys päätti kuulostella kuntien halukkuutta osallistua hankkeeseen. Ensimmäinen yhteydenotto Turun seudun kuntiin lähti ELY-keskuksesta syksyllä 2011. Paraisten kaupunki, Kemi-önsaaren kunta ja Kaarinan kaupunki tekivät päätöksen osallistumisestaan saatuaan alustavan hankesuunnitelman ja kustannusarvion. Kaarinan kaupunki vetäytyi hankkeesta, koska varoja hankkeen toteutukseen ei ollut ehditty saamaan talousarvioon. Kuntien rahoitusosuus on 25% hankkeen hyväksytyistä kustannuksista. Tämän lisäksi tulevat osallistujien henkilöstökustannukset ja materiaalihankinnat.

Hankkeen kuvaus

Kaksivuotisen hankkeen tavoitteena on antaa nuorille, työttömille tai työttömyysuhan alaisille ja maahanmuuttajille työkokemusta ja taitoja säilyttävästä korjausrakentamisesta. Työjaksoa edeltää kuukauden mittainen, ELY-keskuksen hankkima työvoimapolitiittinen koulutus, jota lähinnä voidaan nimittää johdannoksi korjausrakentamiseen.

Korjauskohteet, jotka ohjausryhmä valitsee kuntien ehdotuksen pohjalta, ovat kulttuurihistoriallisesti arvokkaita julkisia rakennuksia. Suoritettavat kunnostustyöt antavat myönteisen kuvan työn suorittajista, parantaen näin heidän työllistymismahdollisuuksiaan.

Työt suunnitellaan yhteistyössä kuntien kiinteistölaitosten ja Varsinais-Suomen Maakuntamuseon sekä ELY-keskuksen Alueidenkäytön yksikön kanssa.

Toteutusta varten hankkeeseen palkataan työsuunnittelija, jonka tehtäviin kuuluu työn suunnittelu yhdessä hankekumppaneiden kanssa sekä työnjohtajan ja tukihenkilön roolit. Lisäksi hankkeen hallinnointiin palkataan hakijan organisaatiosta osa-aikainen hankepäällikkö, joka myös osallistuu omalla ammattitaidollaan korjausten käytännön suunnitteluun ja toteutukseen.

Päätoteuttaja osallistuu työvoimapolitiittisen koulutuksen sisällön suunnitteluun ennen kilpailutusvaihetta. Pääasiallisesti teoreettinen koulutus sisältää myös työmaavalmiudet kuten tulityö-, ensiapu-, työturvallisuus- ja telinekoulutuksen. Koulutukseen hakeutuminen on vapaaehtoista. Kouluttajan lisäksi TE- toimistot tiedottavat koulutuksesta asiakkailleen. TE-toimisto tekee valinnat koulutukseen osallistujista, Curatio ry osallistuu haastatteluihin.

Kunnat palkkaavat osallistumisvuonna kukin koulutukseen osallistuneiden parista 10 työntekijää työjaksolle. Palkkakustannuksiin haetaan palkkatukea. Valintaprosessin tavoitteena on löytää ne henkilöt, joilla voidaan olettaa olevan suurin hyöty hankkeeseen osallistumisesta. Henkilöt valitaan yhdessä TE- toimiston, kunnan ja toteuttajan kanssa. Hankkeesta tiedotetaan yleisölle lehdistön ja kotisivujen kautta. Osallistujille, kumppaneille ja rahoittajalle laaditaan raportit, joita työntekijät voivat käyttää referensseinään ja kunnat liittävät rakennusten huoltokansioon.

Näin lyhyiden työ- ja koulutusjaksojen tavoitteena ei ole kouluttaa itsenäiseen työskentelyyn valmiita, säilyttävän korjausrakentamisen ammattilaisia, vaan antaa perustiedot ja siten edellytykset toimia kokenempien ohjauksessa korjausrakentamisen yritysissä tai itsenäisesti iäkkäämpien kiinteistöjen kunnossapitotöissä. Tarkoituksena on myös herättää kiinnostusta alalle ja mahdolliseen lisäkoulutukseen.

Rakennusperinnön ja erityisesti kulttuurihistoriallisesti merkittävien kohteiden kunnostus parantaa ympäristön tilaa ja viihtyisyyttä.

Töissä tarvittavat koneet ja työkalut hankittiin pääosin hankkeen kustannuksella, tällöin ne olivat käytettävissä kummassakin kunnassa.

Vuonna 2012 hanketta toteutettiin Paraisilla.

2. Hankkeen tavoitteet

Hankkeeseen osallistuvilla henkilöillä on kerääntynyt työkokemusta säilyttävän korjausrakentamisen periaatteella toteutettavan rakennusperinnön käytännön hoito- ja kunnostustöistä. Puolen vuoden työjaksoa edeltää 4 viikon mittainen teoreettinen työvoimapolitiittinen koulutus, joka antaa työmaavalmiuksia ja johdannon korjausrakentamiseen.

Työttömyyden katkeamisen ja mielekkään työkokemuksen ja ammattitaidon lisääntymisen myötä parantunut itsetunto ja työmarkkina-aseman vahvistumisen aikaansaamat sosiaaliset vaikutukset nousevat hankkeen tärkeimmäksi tavoitteeksi. Hankkeen avulla syrjäytymisvaara pienenee ja ammattitaito säilyy ja paranee. Tavoitteena on, että puolet osallistujista työllistyy avoimilla työmarkkinoilla vuoden kuluessa työjaksosta.

Hankkeessa kiinnitetään erityistä huomiota osallistujien työllistymismahdollisuuksiin tukemalla työjakson jälkeenkin osallistujien työmarkkinoille hakeutumista ja verkostojen löytymistä. Toteutetuista työkohteista tehdyt raportit toimivat tekijöidensä työn jäljen tehokkaina esittelykohteina.

Hankkeen tuloksena on säilyttävän korjauksen menetelmin kunnostettuja, kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita arviolta 10. Näiden kunnostus lisää elinympäristön viihtyisyyttä ja ehkäisee sen tilan heikkene- mistä ja kansallisvarallisuutemme arvon laskua. Kohteet ja niissä tehtävät kunnostustyöt valinnassa otetaan huomioon osallistujien edellytykset toimenpiteen aikana oppia hallitsemaan tarvittavat työtaidot.

Hanketoiminta itsessäänkin lisää näkyvyytensä ansiosta työn kysyntää, mikä parantaa osallistujien mahdollisuuksia työllistyä.

3. Hanketoiminta Paraisilla 10.2 – 31.12. 2012

3.1. Aloitukset

Hanke alkoi toteutuksen valmisteluilla helmikuussa kun päätös hankerahoituksesta oli tehty. Samantien ilmoitettiin (11.02.) työsuunnittelijan paikka avoimeksi. Ilmoitus Åbo Underrättelsenissa ja www.mol.fi sekä Curation kotisivuilla ja yhdistyksen jäsenistölle. Paikkaa haki 5 henkilöä, joista yksi veti hakemuksensa takaisin. Pätevyydeltään hakijat olivat korjausrakentamisen kisälli, artemomi AMK/muotoilu, kiinteistöhoitaja, rakennusmestareita oli kaksi. Paitsi korjausrakentamisen tietotaitoja, Curation hallitus painotti opetus- ja ohjaus- ja suunnittelukykyjä sekä sosiaalisia taitoja. Haastattelun yhteydessä käytettiin pisteytyslomaketta, jonka sekä hakija että haastattelijat käyttivät arvioidessaan hakijan taitoja. Yksiselitteisesti eniten pisteitä kaikilta haastatteloilta sai artemomi AMK/muotoilu, veneenveistäjä Jonatan Reuter Turusta, jolla on sekä korjausrakentamisen että opetustyön kokemusta ja joka valittiin. Varalle valittiin korjausrakentamisen kisälli Raine Asikainen. Työsuunnittelijan työsuhde alkoi 1.3.2012 ehdotettuihin kohteisiin ja hankkeeseen tutustumisella. Hankepääällikkönä toimii Curatio ry:n toiminnanjohtaja Marianne Hemgård, joka myös oli valmistellut hankehakemuksen.

3.2. Työvoimapolitiittinen koulutus

Hankkeeseen liittyvä työvoimapolitiittisen koulutuksen kilpailuttaminen viivästyi ELY-keskuksessa, mistä syystä koulutusjakso alkoi vasta 18.4.2012. ELY-keskus valitsi ainoan tarjouksen jättäneen Turun Aikuiskoulutuskeskuksen koulutuksen järjestäjäksi. Curatio ry/hankepääällikkö oli tehnyt ehdotuksen koulutuksen sisällöstä ELY:n kilpailutusta varten. Koska kouluttaja valittiin niin myöhään, TE-toimisto ja Curatio ry markkinoivat koulutusta, nimeltään Kulttuuriympäristö kuntoon – johdatus korjausrakentamiseen. Turunmaan TE-toimisto valitsi koulutukseen 17 osallistujaa, joista yksi ei osallistunut. Hankepääällikkö osallistui hakijoiden haastatteluihin. Työsuunnittelija seurasi koulutusta ollakseen tietoinen osallistujien saamasta tiedosta ja osallistujien edellytyksistä työjaksolle osallistumiselle.

Koulutusjakson lopussa osallistujat antoivat koulutuksen järjestäjälle myönteisen palautteen koulutuksesta.

3.3. Työjakso

Hankkeen työjakso alkoi 21.5.2012 ja jatkui kuusi kuukautta eli 20.11.2012 asti, paitsi yhden osallistujan kohdalla, jonka työsopimus kesti vain 5 kk palkkatuen loppumisen vuoksi eikä kaupungilla ollut palkkauskiellon vuoksi mahdollista pitkittää sopimusta.

Paraisten kaupungin henkilöstöpääällikkö ja isännöitsijä valitsivat yhdessä hankepääällikön ja työsuunnittelijan kanssa työjaksolle osallistujat koulutukseen osallistujien parista. Työjakso alkoi koulutuksen viivästymisen vuoksi suunniteltua myöhemmin, eli 21.5.2012 tutustumisella korjauskohteisiin ja kaupungintaloon, henkilöstöpääällikön tervetuliaissanoilla ja työsopimuksen teolla. Työntekijät olivat kaikki pitkäaikaistyöttömiä. Kaupunki haki palkkauskustannuksiin palkkatukea. Paitsi Paraisilta oli työntekijöitä Turusta (1) ja Liedosta (1).

Korjauskohteet valittiin kaupungin ehdotuksen pohjalta. Kaikki kohteet sijaitsivat Paraisten kaupungin osan alueella, lähemmäs vanhalla Malmilla. Kaikki kohteet olivat kulttuurihistoriallisesti arvokkaita ja suojelukaava-alueella. Olimme varautuneet myös kohteisiin saaristossa, mutta koska kaikki työjaksolle valitut asuivat joko Paraisilla tai mantereella oli kohteiden valinta luonnollinen.

Työsuunnittelijan kanssa työntekijät tekivät tarkemman vauriokartoituksen ja korjaussuunnitelman. Kohteiden sijaitessa lähemmäs, työntekijät oli helppo sijoittaa kohteisiin niin, että kaikki saivat tehdä lähes kaikenlaisia töitä. Työryhmiin jako pyrittiin tekemään niin, että ryhmässä oli sekä kokeneempia että kokemattomia, nuoria ja vanhempia. Suurimman yksittäisen työn muodosti vanhan Osuuskaupan muovimaalin kaapiminen. Tämä oli myös yksitoikkoisin työ, johon ei ketään sijoitettu koko ajaksi.

Työjakson alkaminen lykkääntyi koulutuksen lykkääntymisen takia, mikä yhdessä sateisen kesän ja syksyn kanssa aiheutti maalaustöiden viivästymisen. Näistä syistä johtuen ei vanhan Osuuskaupan maalaustöitä saatu hankkeen aikana loppuun suoritetuksi. Vähintään yksi maalikerros kuitenkin suojaa rakennusta.

3.4. Ohjausryhmätyöskentely ja yhteistyö

Hankkeen ohjausryhmän muodostivat Paraisten kaupungin edustajat Heidi Ulriksson, yksikköpäällikkö/sosiaalipalvelut, varajäsenenä Peter Lindroos henkilöstöpäällikkö, Jari Salminen isännöitsijä/tekniset palvelut, Turkka Michelsson, arkkitehti, ympäristöosasto. Kemiönsaaren kunnan edustajia olivat Lilian Nordell, sosiaalipäällikkö/peruspalveluosasto, Thomas Ginlund, kiinteistöpäällikkö/ympäristö- ja tekniikkaosasto ja Sven Ivars, projektikoordinaattori/kehitysosasto. Varsinais-Suomen maakuntamuseon edustaja oli rakennustutkija Eija Suna ja ELY-keskuksen Alueidenkäytön osaston yksikköpäällikkö Anna-Leena Seppälä täydensi kulttuuriympäristön asiantuntemuksellaan ohjausryhmää, varajäsenenään arkkitehti Antti Jaatinen ELY:n maaseutupuolelta. Säilyttävän korjausrakentamisen käytännön tietotaitoa ja Curatio ry:n edustajana oli restaurointikirvesmies (-kisälli) Jan-Philip Schauman, joka myös edusti yritysmaailmaa. Rahoittajan edustajana toimi Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta ESR-koordinaattori Mika Villa.

Ohjausryhmä kokoontui 3 kertaa vuonna 2012. Kokouksissa käsiteltiin maksatushakemuksen lisäksi kohteiden valintaa, korjaussuunnittelua ja korjauksen toteutusta sekä seurattiin hankkeen toteutusta yleensä. Ohjausryhmä kävi kohteissa useamman kerran. Ohjausryhmä nimesi myös restaurointityöryhmän; V-S Maakuntamuseon Eija Suna, V-S ELY:n Anna-Leena Seppälän, Paraisten kaupungin Jari Salmisen ja Turkka Michelssonin ja Jan-Philip Schaumanin työsuunnittelijan ja hankepäällikön lisäksi. Työryhmän tehtävänä oli päättää tietyistä korjaustöiden linjavedoista. Työryhmä kokoontui kesällä kertaa työmaakäynnillä.

Yhteistyö kaupungin ja hankkeen välillä muotoutui työjakson aikana tarkoituksenmukaiseksi. Pari toimenpidelupaa tarvittiin (säleaita yli 120 cm ja julkisivuväriytyksen muutos), hakijana tekniset palvelut ja suunnittelijana kaavoitusarkkitehti Turkka Michelsson. Tämä yhteistyömuoto osoittautui hedelmälliseksi. Laskut materiaalihankinnoista lähetettiin suoraan kaupungille.

4. Hankkeen osallistujat eli työntekijät

Hankkeen työjakson aloittaneet työntekijät jatkoivat kaikki työsopimuksensa loppuun asti. Kaikki osallistujat olivat miehiä ja pitkäaikaistyöttömiä. Yksi osallistuja oli taustaltaan maahanmuuttaja. Palkkakustannuksiin työnantaja eli Paraisten kaupunki haki palkkatukea. Paraisten kaupunki hankki työntekijöille suojavaatteet ja turvakengät, kustannuksiltaan 1 342,54 €. Työterveydenhoidon järjestäminen katsottiin ensisijaisen tärkeäksi ja kaikki työntekijät kävivätkin työterveystarkastuksessa ja tarvittaessa jatkotutkimuksissa.

Osallistujat eli työntekijät ikäryhmittäin:

Nuoria eli 15-24 v.	1
25 – 44 v	4
45 – 54 v	2
55 – 64 v	3

Osallistujien koulutustaso

Perusasteen koulutus	1
Keskiasteen koulutus (ei korkea-aste)	8
Korkea-asteen koulutus	1

Osallistujien työllistyminen

Hankkeen tavoitteena on, että 10% osallistujista työllistyy heti, 50% vuoden sisällä.

Hankkeen työjakson loppuessa ei yhdelläkään osallistujalla kuitenkaan vielä ollut varmaa työpaikkaa. Yhdellä oli luvassa tilapäistöitä, kaksi valmisteli oman yrityksen perustamista, yksi oli jättänyt jäsenhakemuksen korjausrakentamisosuuskuntaan, missä työllisyystilanne ei kuitenkaan nyt antanut mahdollisuutta työllistymiselle. Loput olivat hakeneet erinäisiä avoimia työpaikkoja. Vanhemmat osallistujat pitivät ikäänsä esteenä työllistymiselle – ”ei asiaa työmarkkinoille enää”.

Loka-marraskuussa hankepäällikkö keskusteli henkilökohtaisesti jokaisen osallistujan kanssa. Keskustelun yhtenä asiakohtana oli työllistyminen – millaista työpaikkaa osallistuja etsii, miten hankkeessa voidaan asiaa edistää. Tämä lähtökohtana pyrimme jokaisen kanssa yhdessä tekemään työllistymissuunnitelman ja aika-
tauluttamaan toteutus.

5. Hankkeeseen osallistuneiden palaute

5.1. Hankkeeseen osallistuneiden palaute

Heinäkuussa osallistujilta pyydettiin seuraava väliaikapalaute hankkeen työjakson toteutuksesta:

Miten koet hankkeen toteutuneen om kohdaltasi toistaiseksi? Rastita vastauksesi.

	kyllä	en osaa sanoa	en	yht.
1. Oletko tyytyväinen töiden järjestelyyn	8	2	0	10
2. Onko työsuunnittelijan ohjaus riittävää?	9	1	0	10
3. Huomioidaanko työturvallisuutta riittävästi?	9	1	0	10
4. Onko työnjohto pätevää?	8	2	0	10
5. Oletko tyytyväinen palkkaan, jos se suhteutetaan työn määrään ja vaatimuksiin?	2	4	4	10
6. Onko työ riittävän vaihtelevaa?	9	1	1	11
7. Kehittääkö työ ammatillisia taitojasi?	7	2	2	11
8. Pidätkö työstäsi?	9	1	0	10
9. Vastaako hanke odotuksiasi?	6	2	1	9
YHTEENSÄ	67	16	8	91

10. Ellei, kerro mitä puuttuu tai miten pitäisi toimia toisin: –

11. Onko hankkeen vetäjille muita terveisiä?

- o Jatkaa samaan malliin, lisää projekteja Paraisille... :)
- o Ois saanu olla 8 kk:n rupeama, et olis päässy ansiosidonnaiselle

12. Onko työnantajallesi eli kaupungille terveisiä?

- o Toivottavasti projekti jatkuu marraskuun jälkeenkin, Paraisilla
- o Ois saanu olla 8 kk:n rupeama, et olis päässy ansiosidonnaiselle
- o Kiitos tästä työmahdollisuudesta, jatkaisin mielelläni myös kaupungin muissa rakennushankkeissa

Työjaksen loppuessa osallistujat arvioivat tietotaitonsa kasvua ja hankkeen sekä koulutuksen osaa siinä. Myös työsuunnittelija arvioi taidot samalla lomakkeella. Arviot käytiin läpi lopuksi työntekijän kanssa työjaksun jälkeen. Samalla keskusteltiin työllistymistilanteesta.

		Oma arvio	Työnjohtajan arvio	Oma arvio	Työnjohtajan arvio	Oma arvio	Työnjohtajan arvio	Oma arvio	Työnjohtajan arvio	Oma arvio	Työnjohtajan arvio	Oma arvio	Työnjohtajan arvio	Oma arvio	Työnjohtajan arvio	Oma arvio	Työnjohtajan arvio	Oma arvio	Työnjohtajan arvio	Oma arvio	Työnjohtajan arvio
1) Käden taitoni ovat tasoa: *	A	2	2	5	3	4	3		2		2	3	3		3	1	2	2	2		3
	B	3	3	5	4	4	4		3		3	3	3		3	2	2	2	2		3
a) hirsi- ja muiden runkotoiden töiden osalta	A	1	1	3	2	2	2	3	1	1	1	2	2	3	2	1	1	2	1	4	3
	B	2	3	4	3	3	3	3	2	2	2	3	3	3	3	2	2	2	2	5	3
b) puujulkisivukorjauksen osalta	A	1	1	5	2	3	2	1	2	1	1	2	3	3	3	1	1	2	2	3	2
	B	2	3	5	3	4	3	2	3	2	2	3	3	3	3	2	2	2	2	4	3
c) julkisivumaalauksen ja sitä alustustöiden osalta	A	2	1	5	2	1	2	1	1	1	1	3	2	3	2	1	2	2	2	2	1
	B	3	3	5	3	2	3	2	3	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2	4	3
d) kattotöiden osalta	A	1	1	4	2	2	2	3	2	1	2	3	3	2	3	1	2	1	2	4	2
	B	2	3	5	3	2	3	3	3	2	2	1	3	3	3	2	3	1	3	4	3
e) perinteisten ikkunoiden huoltokorjauksen osalta	A	2	1	5	1	1	1	1	1	1	0	2	3	2	1	2	0	2	3	2	2
	B	3	2	5	2	1	2	1	2	2	3	0	3	3	2	2	3	1	3	3	3
f) perustusten korjauksen osalta	A	1		3		2		2		1		0		3		1		1		3	
	B	2		4		2		2		2		0		3		2		1		4	
g) käsi- ja konetyökalujen käyttötaitojeni osalta	A	2	2	4	2	4	2	3	2	3	1	3	4	3	3	1	1	2	2	4	2
	B	3	3	5	3	4	3	3	3	2	3	4	3	3	2	2	2	2	2	4	4
2) Tietoni rakennusten kulttuurihistoriallisten arvojen osalta	A	1	1	3	1	3	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	3	1
	B	2	3	4	2	4	3	1	3	2	3	2	3	1	2	2	2	1	2	3	3
3) Tietoni säilyttävästä korjausrakentamisen osalta	A	1	1	4	1	2	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	3	1
	B	2	3	5	2	3	3	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	1	2	4	3
Keskiarvo	A	1,40	1,22	3,80	1,78	2,20	1,78	1,56	1,44	1,22	1,11	1,60	2,33	2,44	2,22	1,00	1,44	1,20	1,67	3,22	1,89
	B	2,40	2,89	4,30	2,78	2,70	3,00	2,11	2,78	2,11	2,44	1,90	3,00	2,56	2,78	2,00	2,22	1,50	2,22	3,89	3,11
4) koulutus lisäsi tietojani	A			4		+		1													
	B	2		5				2				1		0		2		2		2	
5) Tietotaitoni ovat kokonaisuudessaan hankkeen ansiosta parantuneet	A					+		2													
	B	2		5				2				1		0		2		2		4	
6. Työllistymismahdollisuuteni olivat /ovat **	A													0							3
	B	4		2		2		1		2		1		0		0		1		4	
YHTEENVETO 4-5	A						1,50						0,00							4,00	
	B	2,67		4,00			1,67					1,00		0,00		1,33		1,67		3,33	

* Käytä arvioinnissa skaalaa 0-5

Tietotaitojen osalta eli kysymykset 1-5 skaala on seuraava:

0 = ei lainkaan taitoja/tietoja

1 = hyvin vähän taitoja/taitoja (vastaa maallikon taitoja / taitoja)

2 = jonkun verran taitoja/taitoja (vastaa asiaan perehtyneen maallikon tai uudisrakentajan taitoja/taitoja)

3 = keskitason taitoja/taitoja (vastaa tavallisen kirvesmiehen taitoja/taitoja korjausrakentamisesta)

4 = korjausrakentamiseen erikoistuneen nuoremman kirvesmiehen tiedot ja taidot

5 = ammattitaitoinen korjausrakentaja (vastaa korjausrakennuksen kisällitutkinnon suorittanutta)

A = tilanne hankkeen alussa

B = tilanne hankkeen y / työjaksun lopussa

** (skaala 0-5, jossa 1= luulen parantuneen, 2=varmasti parantuneen, 3= työtöryhmiä tullut, 4= työpaikkaa tarjottu lähitulevaisuudessa 5=varma työpaikka heti)

KAIKKI KESKIMÄÄRIN	
oma arvio	työnj.arvio
1,96	1,69
2,55	2,72

hankkeen alussa
hankkeen työjaksun lopussa

Helmikuun lopussa osallistuneille lähetettiin seuraava kysely:

Vastausprosentti oli 90.

1	Oletko työssä avoimilla työmarkkinoilla?	Kyllä ___ Ei ___
	Jos kyllä, onko työsuhde vakinainen vaiko tilapäistyö?	Vaki ___ Tilapäinen ___
2	Oletko yrittäjänä?	Kyllä ___ Ei ___
3	Oletko työssä muualla kuin avoimilla työmarkkinoilla ? (esim. palkkatuettu työ, harjoittelussa, työkokeilussa, työelämävalmennuksessa)	Kyllä ___ Ei ___
4	Työttömänä	Kyllä ___ Ei ___
5	Jos olet työttömänä, oletko ollut tilapäistöissä hankkeen työjaksun jälkeen?	Kyllä ___ Ei ___
6	Jos olet työttömänä, oletko ns. pitkäaikaistyötön (= yli 500 pv työttömyyttä yhteensä?)	Kyllä ___ Ei ___
7	Oletko työelämän ulkopuolella? a) eläkkeellä kyllä ___ ei ___ b) työkyvyttömänä kyllä ___ ei ___ c) opiskelemissa kyllä ___ ei ___	Kyllä ___ Ei ___
8	Kuinka monta työpaikkaa olet hakenyt hankkeen jälkeen?	___
9	Katsotko, että hankkeen puolesta voisimme tehdä jotain työllistymisesi edistämiseksi?	___
1)	Osallistujista 2 henkilöä oli vakinaisessa työssä, toinen yrittäjäjälounteisena osuuskunnassa	
2)	Ei yhtään varsinaista yrittäjää	
3)	kaksi henkilöä palkkatuetussa työssä	
4)	4 henkilöä työttömänä	
5)	Näistä 2 ollut työjaksun jälkeen tilapäistöissä	
6)	Yksi on ollut työttömänä yli 500 pv, yksi ei tiedä	
7)	Kukaan ei ole työelämän ulkopuolella	
8)	Osallistujat ovat hakeneet 0-10 työpaikkaa, yhteensä 20	
9)	Mitä hanke voisi vielä tehdä: <i>Tiedottaa "tiskinalaistöistä" osallistuneille, Tiedottaa kuntia ja yrittäjiä hankkeeseen osallistuneista.</i>	

5.2. Hankekumppaneiden palaute

TE-toimisto / Tarja Lautanala, tuetun työllistymisen palvelut, V-S:n TE-toimisto, Paraisten toimipaikka

Kulttuuriympäristö kuntoon – johdatus korjausrakentamiseen”-koulutukseen valittiin 17 hakijasta 16 henkilöä. Koulutuksen jälkeen 10 henkilöä sai 6 kk palkkatuetun työn Paraisten kaupungilla hankkeen työjaksolle.

Koulutuksen jälkeen 6 jäljellä jääneistä henkilöstä 1 aloitti venealan moniosajaan työvoimakoulutuksen, 1 sai töitä Naantalin kaupungilta, 1 sai työtä Turun kaupungilta ja 1 rakennusalan yksityiseltä sektorilta.

Paraisten kaupungin työ päättyi 21.11.2012. Koulutuksen jälkeen osa osallistujista aktivoitui työnhaussa, pari hakeutui alan koulutukseen ja pari tekee edelleen alaan kuulumatonta keikkatyötä. 16 koulutukseen osallistujasta tällä hetkellä 10 ovat työttömänä työnhakijana TE-toimistossa, joista ainakin 1–2 on työpaikka tiedossa kevään aikana

Hankkeen osallistujat olivat aktiivisesti tehneet hyvänlaatuista työtä. Työjakso olisi voinut olla pidempi, koska kohteet olivat huonommassa kunnossa mitä alun perin osattiin arvioida.

Opal-palautteen mukaan oppilaat olivat tyytyväisiä koulutukseen. Sovitussa TE-toimiston info-osuudessa, olisi toivonut, että kouluttajan edustaja olisi ollut infotilaisuuden aikana paikalla, koska nyt kouluttaja oli jättänyt tilaisuuden pitämisen ainoastaan TE-toimiston tehtäväksi.

Koulutuksen päätyttyä kurssilaiset olivat tyytyväisiä, mutta jotkut kurssilaiset olisivat halunneet olla kaupungin työllistettyjen joukossa.

TE-toimiston ja hankekumppaneiden keskeinen yhteistyö sujui hyvin. Koulutuksen loppuvaiheessa oli epäselvää, tehdäänkö palkkatukipäätökset kansallisilla vai ESR-rahoilla (ELY-keskuksen päätös). Lisäksi työllistäjä eli tässä tilanteessa Paraisten kaupunki olisi voinut varata TE-toimistolle enemmän aikaa palkkatukipäätösten käsittelylle. Nyt palkkatukihakemukset toimitettiin TE-toimistoon pari päivää ennen työn aloittamista, mikä aiheutti virkailijalle turhaa kiirettä, koska mm. kaksi henkilöä työllistettiin muilta paikkakunnilta, jolloin palkkatukihakemus piti toimittaa työllistettävän henkilön omaan TE-toimistoon, jolloin myös palkkatukipäätös tehtiin kyseisessä toimistossa.

Tiedottaminen sujui mallikkaasti projektinjohtaja Marianne Hemgårdin toimesta. Asiakkaille tiedotettiin hankkeesta henkilökohtaisesti ja kirjeitse. Ketään hakijoista ei pakotettu koulutukseen, sillä tavoitteena oli saada hakija itse kiinnostumaan koulutuksesta, myös tämän takia kaikki hakijat olivat motivoituneita, sitoutuneita niin koulutukseen kuin työhön.

Paraisten kaupunki / Peter Lindroos, henkilöstöpäällikkö

Hankkeen pitkän aikavälin työllistymisvaikutuksista ei tässä vaiheessa vielä tiedä, mutta hetkelliset työllistämisaikutukset näkyviä. Kaupungin näkökulmasta hyvä työllistämiprojekti. Osallistujien työmarkkina-aseman vahvistuminen vastasi tavoitteita ja oli hyvä meriitti osallistujille. Hankkeen työjakson korjaustyöt tuloksellisia ja toiminta näkyvää ja työ kustannustehokasta. Työvoimapolitiittinen koulutus oli hieman lyhyt. Hankekumppaneiden yhteistyö erinomaista ja tiedotus hyvää

Työvoimapolitiittinen koulutus, jossa työharjoittelussa oli pääpaino. Aiheena korjausrakentaminen on kiitollinen, koska se on helposti käsiteltävä siitä on helppo kiinnostua ja taidoille on käyttöä. Rakentamisen osaaminen näissä mitoissa on helppo mieltää taidoiksi, joista jokaiselle on hyötyä.

Kohteiden valinta oli onnistunut. Ne sijaitsivat ideaalisti lähellä toisiaan. Työskentely useammassa kohteessa oli mahdollista ja työryhmien ohjaaminen oli vaivatonta. Korjaustöiden määrä oli niissä rajoissa että ne oli mahdollista toteuttaa hankkeen puitteissa. Aivan varmasti jokaisen kurssilaisen osaaminen lisääntyi koulutuksen ja työharjoittelun johdosta.

Korjaustyö edellyttää runsaasti henkilöpanostusta. Kyseessä on paikalla tehtävä käsityö, jota vain pienkoneilla voidaan joututtaa. Työtä ei voida siirtää työpajoihin eikä tehtäisiin. Tällaisen työn teettäminen ammattimiehillä on kallista. Hankkeen puitteissa työharjoitteluna toteutettuna korjaustyön kustannukset ovat erittäin kilpailukykyiset varsinkin kun huomioidaan hankkeen merkitys ammattitaidon ja työllistymismahdollisuuksien lisääjänä. Vaikka työllistyminen ei tapahtuisi välittömästi koulutukseen osallistujien tiedot ja taidot kasvattavat heidän henkilökohtaisia resurssejaan.

Yhteistyö hankekumppaneiden välillä sujui hyvin.

Varsinais-Suomen Maakuntamuseo / Eija Suna, rakennustutkija

Hankkeen työjakson korjaustyöt ja töiden toteutus ja tulokset ovat onnistuneet hyvin. Yhteistyö hankekumppaneiden välillä sekä hankkeesta tiedottaminen on sujunut hyvin.

ELY-keskus / Anna-Leena Seppälä, yksikön päällikkö, V-S ELY-keskus / ympäristö ja luonnonvarat

Hankkeessa on korjattu säilyttäen ja perinteisin menetelmin valtakunnallisesti merkittävässä rakennetussa kulttuuriympäristössä sijaitsevia arvokkaita rakennuksia.

Toteutetut toimenpiteet ovat parantaneet ympäristön laatua ja osaltaan edistäneet rakennusten säilymistä. Hanke on parantanut osallistujien osaamista rakennusten säilyttävässä korjaamisessa. Tälle ammattitaidolle on kysyntää. Hankkeen kautta on syntynyt hyvää yhteistyötä hankekumppaneiden välillä. Hankkeesta on tiedotettu hyvin tiedotusvälineissä, mikä on tuonut sialle myönteistä julkisuutta.

5.3. Hankehenkilöstö

Ensimmäisen vuoden toteutus antoi kokemusta ja käytäntöjä, joita voidaan hyödyntää seuraavan vuoden aikana Kemiönsaarella.

Työvoimapolitiittisen koulutuksen kilpailutus tulisi kilpailuttaa huomattavasti aikaisemmin, jotta useammalla kouluttajalla olisi mahdollisuus osallistua siihen. Hankkeessa kumpaankin (Parainen 2012 ja Kemiönsaari 2013) kilpailutukseen osallistui vain Turun Aikuiskoulutuskeskus. Oppilaitokset kuitenkin suunnittelevat seuraavaa lukuvuotta jo alkukesästä. Kilpailutuksen viivästymisen seurauksena koulutuksen markkinointi jäi TE-toimistolle ja hankkeen toteuttajalle, mikä osaltaan vaikutti koulutukseen hakeutuvien valikoitumiseen, mm. nuoria hakeutui koulutukseen ja siten hankkeeseen vain yksi.

Paraisilla koulutuksen alkaminenkin viivästyi, mistä seurasi työjakson alkamisen siirtyminen toukokuun loppupuolelle. Useimmat työt, kuten maalaus vaatii kuivaa kesäkautta. Nyt osuuskaupan julkisivun pohjatyöt saatiin valmiiksi vasta elokuussa ja sateisen syksyn takia maalaamaan päästiin syyskuun puolessavälissä.

6. Hankkeen kustannukset ajalla 10.02. – 31.12.20

Paraisten kaupunki palkkasi työntekijät ja hankki työntekijöiden suojavaatetuksen sekä työterveyshuollon, samoin kuin rakennusmateriaalit ja ne ostopalvelut, jotka suoranaisesti liittyivät rakentamiseen (asbesti-saneeraus, LVIS-työt).

Hankkeesta kustannettiin

Henkilöstökulut	49 7421,10 €
Palvelujen ostot	1 392,01 €
Muut kustannukset	3 563,36 €
Välilliset kustannukset	8 455,99 €

7. Korjauskohteet ja kunnostustyöt v. 2012

Kunnostettaville kohteille oli yhteistä niiden sijainti vanhalla Malmilla tai sen läheisyydessä sekä kohteiden kulttuurihistoriallinen arvo ja suojelustatus. Rakennukset ovat kaikki myös sen kaltaisessa käytössä, että ne ovat enemmän tai vähemmän yleisölle avoimia.

Kunnostettavien rakennusten vauriot ovat huolestuttavasti johtuneet lähes kokonaan kunnossapidon laiminlyönneistä, kuten syöksytorvien toimimattomuudesta ja puiden tai pensaiden kasvusta kivijalassa kiinni. Muita tyypillisiä vaurioiden aiheuttajia olivat maanpinnan nousu kerääntyvien lehtien takia tai tarkoituksellinen maanpinnan nostaminen. Tällaisten vaurioiden syntyminen on helppo ja halpa torjua, kunhan kiinteistöhoitajat esimerkiksi ruohikkoa leikatessaan poistavat puun- ja pensaan taimet rakennusten läheltä, tai korvaavat syöksytorven ulosheittäjän heti sen puuttumisen huomattessaan. Eli tarvitaan silmää huomaamaan tällaiset asiat ja tietämystä ja toimivaa työnjakoa.

Rakenteellisia vaurioiden syitä ovat vääränlaisten rakennusaineiden tai -tapojen käyttö kohteissa. Tästä klassisena esimerkkinä ovat hengittämättömät muovimaalit perinteisesti ilman vuorilaudoituksen tuuletusrakoa rakennetuissa taloissa. Vääränlaisesta korjaustavasta kertoo myös vuotavan katon paikkaaminen sisäpuolelta, millä on vain aiheutettu kosteusvaurion laajeneminen kantaviin rakenteisiin.

Olemme korjauskohteiden työselostuksiin liittäneet lyhyen kunnossapitoa koskevan selityksen. Se ei välttämättä ole täydellinen, sen tarkoituksena on lähinnä antaa osviittaa kunnossapidon parantamiseksi. Jokaiseen korjauskohteeseen olemme lisäksi tehneet lyhyet kunnossapito-ohjeet, joiden toivomme pidettävän esillä rakennuksessa, sekä sen haltijan että mahdollisten urakoitsijoiden nähtävillä. Nämä ohjeet tulevat myös kaupungin kiinteistöpalveluiden käyttöön.

8. Resumé av projektets förverkligande 2012

Projektets målsättning är att förbättra deltagarnas arbetsmarknadsposition genom att erbjuda dem kunskap och erfarenhet om byggnadsvård, dvs. bevarande reparation och underhåll. Upprustning av kulturmiljön och vården av byggnadsarvet säkerställer bevarandet av det finska kulturarvet och förbättrar områdets trivsel. Offentliga och synliga arbetsobjekt fungerar som goda exempel som förhoppningsvis uppmuntrar till god vård och underhåll även av andra fastigheter.

Projektet fortsätter i Kimitoön år 2013 med samma koncept med utbildning och anställning av deltagare. Kimitoöns kommun kommer att ge förslag till reparationsobjekt.

EU deltar i finansieringen av projektet i enlighet med Fastlandsfinlands ESF-åtgärdsprogram med högst 75 %, vari ingår den nationella finansieringen. Den resterande fjärdedelen finansieras av de deltagande kommunerna, Pargas och Kimitoön. Egentliga Finlands NTM-central har beviljat finansieringen. I projektets styrgrupp ingår kommunernas fastighets- och socialsektors, NTM-centralens och Landskapsmuseets samt Curatio rf:s representanter.

Projektet förverkligas av Curatio Byggnadsvårdsförening i Åboland rf. Projektpartners är Pargas stad och Kimitoöns kommun, samt Egentliga Finlands Landskapsmuseum och NTM-centralens enhet för områdesanvändning. Projektets första år förverkligades i Pargas och under arbetsperioden reparerades och underhölls stadens kulturhistoriskt värdefulla byggnader.

Fastigheterna, som reparerades 2012 ägs av Pargas stad, var: Fredrikastugan med uthus, Gamla kommunalstugan, Gamla Andelshandel och Gullkronas vävstuga jämte kyrkostallet på Kyrkomalmen i Pargas. Byggnadsvårdsåtgärderna planerades och genomfördes i samråd med staden och Egentliga Finlands Landskapsmuseum samt Sydvästra Finlands NTM-central.

Pargas stad har anställt de 10 arbetstagare som deltar i projektet för ett halvår. Alla arbetstagare har deltagit i den av NTM-centralen anskaffade och av Turun AKK arrangerade fyra veckors utbildning Kulturmiljövård ger kunskap – introduktion till byggnadsvård. Curatio rf deltog i planeringen av utbildningen. Arbetsledare/planerare är artonom YH Jonatan Reuter, som anställdes för projektet av Curatio rf, och som projektledare fungerar föreningens verksamhetsledare Marianne Hemgård.

Projektets reparationsarbeten fick god synlighet och positiv respons såväl av allmänheten som av projektpartners. Projektet var ett kostnadseffektivt sätt att vårda om de offentliga kulturhistoriskt värdefulla byggnaderna. En av arbetsperioderna deltagare har erhållit stadigvarande arbetsplats inom byggnadsbranschen, en har haft tillfälligt arbete, en jobbar med sysselsättningsstöd och en med avtal om arbetslivspraktik för Curatio rf. Sysselsättningsituationen uppföljs ännu och i projektet strävar man efter att stöda sysselsättningen.

